

Plastpåseprojektet- OAH101 TEN1

1)

Ett mål är det resultat man vill åstadkomma med projektet. Ett bra mål ska vara konkret och mätbart vilket det kan vara om man följer SMART-principen. Målformuleringen kan påverka om projektet blir framgångsrikt (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s. 50, 52). Det är viktigt med en tydlig målformulering i plastpåseprojektet då ICA Kvantum är en processbaserad verksamhet och arbetar bara med projekt i undantagsfall. Därför är det extra viktigt att det finns ett tydligt mål, är inte målformulering tydlig finns det risk att projektet inte lyckas. Medarbetare som tidigare inte har arbetat ihop, kommer nu att behöva arbeta tillsammans och samarbeta och det är lättare om man har ett tydligt och gemensamt mål. Då vet de vad som förväntas av dem och har en gemensam vision. Utan ett tydligt mål är det lätt att det skapas konflikter och att man har en annan uppfattning om vad projektet handlar om.

En aktivitets- och tidplan är ett planeringsverktyg för att planera projektet, vilket arbete krävs och vad ska göras och när för att nå projektets mål? För att strukturera upp detta kan man göra ett Gantt-schema. En tidplan visar när aktiviteterna kommer att genomföras och hur lång tid de kommer att ta (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.81). Tidplanen är ett verktyg för projektledaren för att hålla koll på hur man ligger till tidsmässigt. Har projektledaren en kontinuerlig uppföljning är det lätt att tidigt ingripa om avvikelser sker. Aktivitetsplanen är ett verktyg så att alla som är delaktiga i projektet kan se vad de förväntas att göra och när. Ett exempel på en aktivitet är det Elin Lidström ville göra med paprikaklubben, en aktivitet som ska föra in ett nytänkande kring plastanvändande både hos föräldrarna och barnen.

Budgeten visar hur projektet ska finansieras och vilka kostnader som finns och hur dessa ska fördelas. Det är projektledarens ansvar att följa upp och styra projektbudgeten (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.92–93). Budgeten är viktig ur flera aspekter, bland annat för Tom Karlsson, beställaren som ska kunna ta ett beslut om projektet är ekonomiskt genomförbart. Tom ser vilka resurser som kommer att krävas samt kostnaderna för dessa. Det är vanligt att projekt blir dyrare än vad man har räknat med, skulle budgeten överskridas kan det leda till ekonomiska konsekvenser för verksamheten som har avsatt en viss summa för plastpåseprojektet.

Med en riskanalys har man identifierat eventuella risker och bedömt konsekvenserna och sannolikheten om någon av riskerna skulle ske. Detta kan man beräkna med hjälp av miniriskmetoden (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.117–119). I plastpåseprojektet är riskanalysen viktig för att kunna minimera eventuella risker med projektet. En risk kan vara att de anställda och kunderna ställer sig tveksamma till hur de kan minska plastpåseanvändandet i praktiken. Konsekvensen kan bli att de tycker det känns krångligt eller dyrt med andra alternativ. En åtgärd kan vara att introducera tygpåsar och papperspåsar till ett billigare pris.

Källförteckning:

Hallin, A. Karrblom, Gustafsson, T. (2015) *Projektledning*. Upplaga 2. Stockholm: Liber AB. ISBN 978-91-47-11480-1

Plastpåseprojektet- OAH101 TEN1

2)

I varje projekt finns de olika intressenter, det kan vara en person, grupper av personer, organisationer eller myndigheter, som kan påverka eller påverkas av projektet. Under projektets gång är det viktigt att intressenterna är informerade då de har olika uppdrag och tillvägagångssätt. Beroende på hur stort eller litet inflytande eller intresse intressenten har behöver man som projektledare bestämma vilken strategi man ska använda för att hålla intressenterna nöjda (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.33). Varje intressent har olika behov, krav och förväntningar på projektet och under projektets gång kan det tillkomma nya intressenter, intressenternas intresse kan påverkas speciellt under projekt som pågår under längre tid (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.35).

När är ett projekt "lyckat"? Eller finns det ens lyckade projekt? I plastpåseprojektet finns det flera intressenter som på olika sätt påverkas eller påverkar projektet och är med och bidrar om projektet blir lyckat eller ej.

Myndigheter

Myndigheter är en av intressenterna då det här projektet grundar sig i EU:s nya lagkrav. EU har ett stort inflytande på det här projektet men inte så stort intresse för hur det går för just ICA Kvantums projekt med att minska förbrukning av plastpåsar. För EU kommer målet vara nått om det år 2026 har lyckats minska användningen av påsar per person från 90 år till 40 år (Boffey, 2018).

Medarbetare

De anställda på ICA Kvantum, är också en av intressenterna, eftersom att dem dagligen arbetar i butiken och kommer att påverkas och få vara med om förändringar allt eftersom projektets gång. Det är viktigt att dom är öppna för projektet trots att de har uttryckt en oro om hur reduceringen av plastpåsar kommer att fungera i praktiken.

Projektmedlemmar

Tom, som är en del av styrgruppen och beställaren har en tydlig vision om att hans butik ska vara med och arbeta med att minska förbrukningen av plastpåsar. Därför är det viktigt att samtliga projektmedlemmar arbetar mot samma vision så att projektet når målet, håller budgeten, aktivitets- och tidplanen följs och det viktigaste att Tom blir nöjd med resultatet.

Samhället

Idag är människor generellt mer miljömedvetna och pålästa om miljön och dess påverkan på vår jord. Det finns många som är intresserade och involverade i miljöfrågor. Detta projektet kan bidra till att man som konsument och privatperson tänker till på hur man själv kan bidra genom att återvinna och minska användningen av plast i vardagen.

Källförteckning:

Hallin, A. Karrblom, Gustafsson, T. (2015) *Projektledning*. Upplaga 2. Stockholm: Liber AB. ISBN 978-91-47-11480-1

Daniel Boffey (2018). *EU declares war on plastic waste*.

<https://www.theguardian.com/environment/2018/jan/16/eu-declares-war-on-plastic-waste-2030> (2018-03-12)

Plastpåseprojektet- OAH101 TEN1

3)

Projektgrupp

Projektledaren har ledningsfunktionen i ett projekt och ansvarar för att leda projektet och se till att man når projektmålet. Några andra viktiga uppgifter som projektledaren har är att engagera och motivera medarbetarna, ha kontinuerlig uppföljning, lösa eventuella problem eller konflikter samt sköta kommunikationen med berörda intressenter (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.41).

Projektgruppen ska bestå av mig, som är projektledare, Elin och Sture. Jag är spindeln i nätet och ska se till att projektet kan genomföras på bästa sätt för att nå målet inom budgetens och tidplanens ramar. Jag ska se till att alla berörda intressenter känner sig informerade, att alla som är delaktiga har tydliga uppgifter och vet vad dom ska göra och när för att undvika konflikter och missförstånd. Till min hjälp har jag Elin och Sture som är projektmedarbetare och de har en verkställande funktion. Elin är idag ansvarig för Paprikaklubben där hon under sin korta tid redan gjort stora förbättringar, hennes kreativitet och nytänkande har bidragit till att butiken hela tiden förbättras utseendemässigt och hon tänker hela tiden på hur hon kan förbättra butiken. Hon har ett gott öga för design och hennes nytänkande leder till smarta idéer som för butiken framåt mot rätt riktning. Stures kompetens och hans erfarenheter inom verksamheten gör att han passar utmärkt i projektgruppen. Han har jobbat i butiken länge, har god kännedom med de anställda, kunder och leverantörerna. Han är strukturerad och metodisk, detta är egenskaper som är av stor nytta. Eftersom att han är ett välkänt och bekant ansikte för många av intressenterna kan Sture agera som en kommunikationskanal där jag som projektledare kan få en direkt insyn om tankar och åsikter kring projektet.

Styrgruppen:

Styrgruppen har en styrfunktion vilket menas att de som är i styrgruppen ser till att besluten som fattas är överensstämmer med organisationens strategier och affärsmål (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.43). I projektets styrgrupp ska beställaren ingå, bakgrunden till projektet är EU:s nya lag men beställaren/projektägaren är Tom som vill se till att hans butik, ICA Kvantum är med och bidrar till att nå EU:s mål. Utöver Tom ska det finnas en ekonomiansvarig, en controller som ser till att ICA Kvantums resurser används på bästa sätt förhållande till projektets resurs- och tidplaner. Styrgruppen ska också bestå av en person som är kommunikativ och utvecklar kontakter detta är en resource investigator enligt Belbins modell för teamroller (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.152).

Referensgrupp:

Den rådgivande funktionen i ett projekt, är de personer som ska se till att projektet har god kvalitet och kan ge råd under projektet. Referensgruppen fungerar som ett stöd till projektledaren, styrgruppen och beställaren (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.46). Mitt förslag som projektledare är att ta in Aiysha Al Sharif som råd till projektet, Aiysha är chef för en närliggande Apoteket Hjärtat-butik och har själv jobbat med att reducera plastpåsar i flera år, hon har bra erfarenheter och kan bidra med goda råd.

Källförteckning:

Hallin, A. Karrblom, Gustafsson, T. (2015) *Projektledning*. Upplaga 2. Stockholm: Liber AB. ISBN 978-91-47-11480-1

Plastpåseprojektet- OAH101 TEN1

4.a) Det är projektledarens uppgift att skapa en bra och fungerande grupp som består av olika individer som ska arbeta under en längre eller kortare tid mot ett gemensamt mål. För att förstå gruppdynamiker och varför konflikter uppstår kan man utgå från gruppdynamiska teorier (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.157).

IMGD-modellen

IMGD-modellen är en modell som beskriver en grupps utveckling i fem faser. Den första fasen är tillhörighets -och trygghetsfasen där gruppmedlemmarna orienterar sig och lär känna vandra och vill göra ett gott intryck (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.158). Detta är en fas som Elin och Sture redan har tagit sig förbi, vid det här laget känner de redan varandra. Det som kan ha hänt är att Elin och Sture är att de har fastnat i fas två, i oppositions- och konfliktfasen. Det är under den fasen som medlemmarna försöker finna sin plats och det är oftast här det finns en risk för konflikter. Det som har hänt är att Elin och Sture inte har byggt upp någon tillit och samhörighet till varandra och därför har de inte kunnat ta sig vidare till fas 3. De har haft svårigheter med att finna sin roll och det är anledningen till att konflikten har uppstått. Här är kan jag som projektledare hjälpa till genom att stötta och handleda gruppen mot rätt riktning. Det är under de två första faserna som det är fokus på relationer och därför är det viktigt att jag som projektledare är tydlig med vilka uppgifter och roller de har i projektet.

Tuckmans grupputvecklingsmodell

Bruce Tuckmans grupputvecklingsmodell bygger på att en grupp måste genomgå fem faser för att utvecklas till ett fungerande team. Det börjar med gruppens sökande i formeringsfasen, där gruppen kommer fram till sin gemensamma uppgift. De är i uppstarten av projektet och känner sig förväntansfulla men även tveksamma. Sedan går processen vidare till konflikt- och normeringsfasen, utförandefasen vidare till den sista fasen avslutandefasen (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.160). Elin och Sture har utifrån Tuckmans grupputvecklingsmodell fastnat i fas två, konfliktfasen. Det som kan ha hänt är att det har uppstått olika åsikter mellan Elin och Sture och eftersom de inte har hunnit etablera en sammanhållning så känner dem att de inte kommer överens, vilket har lett till en konflikt. De båda känner sig frustrerade över situationen och motivationen och moralen i gruppen är låg. Här gäller det att jag som projektledare försöker styra gruppen och visa vem det är som bestämmer men samtidigt var ödmjuk och lyssna på vad de har att säga. Detta behöver göras för att de ska kunna komma vidare till den tredje fasen som är normeringsfasen och det är då konflikterna minskas och relationer etableras.

Sammanfattningsvis är det viktigaste utifrån dessa teorier att jag som projektledare försöker stötta och leda Elin och Sture till att etablera en relation samt att jag tydliggör deras roller och uppgifter.

Källförteckning:

Hallin, A. Karrblom, Gustafsson, T. (2015) *Projektledning*. Upplaga 2. Stockholm: Liber AB. ISBN 978-91-47-11480-1

4.b)

Konflikter kan vara stora som små och det krävs inte så mycket för att en konflikt kan uppstå, det kan börja med en liten meningsskiljaktighet som sedan kan uppfattas som en konflikt för de berörda. Som projektledare ska man ta alla typer av konflikter på allvar då det är något naturligt som kan ske i ett socialt sammanhang speciellt i projekt. Projekt är oftast tidsbestämda och det innebär att personer med egna viljor och förväntningar ska komma överens och samarbeta som vanligtvis kanske inte umgås med varandra. Det finns många olika orsaker till att en konflikt uppstår, det kan till exempel vara att man har olika syn på projektmålet eller bristfälliga relationer mellan individer i projektet (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.161).

Stures och Elin konfliktsituation grundar sig i att de inte har hunnit etablera sig en relation ännu och därför känner de ingen tillit till varandra. Sture har arbetat i verksamheten i 25 år och tycker att han ”känner” företaget och dess intressenter bäst. Han är rutinmänniska och ogillar förändringar och när saker och ting inte är ordning och reda. Vid uppstarten vid ett projekt kan det vara svårt att veta det gemensamma målet, att veta sin roll i projektet och vad som förväntas av en. Därför kan det bli meningsskiljaktigheter med Elin, jag antar att Elin är mycket yngre än Sture, hon är kreativ och nytänkande och kommer med idéer som Sture har svårt att acceptera då han gärna ser att ICA Kvantum förblir så som den alltid har varit under hans tid där. Han är troligtvis inte lika öppen för förändringar och vill helst inte erkänna att tiderna har förändrats.

Det jag kan göra som projektledare för att hantera deras konflikt är att försöka medla mellan dem utan välja sida. Genom att samtala med dem båda och lyssna på dem genom att ta en roll som moderator. Som moderator kan jag försöka lösa konflikten som uppstått genom att följa en metod som Karrbom Gustavsson & Hallin skriver om i boken *Projektledning*. Där skriver de att man ska be de inblandade i konflikten förklara sina intryck av konflikten genom olika steg, steg ett är att observera, stämmer deras historia över vad som har hänt överens? Steg två är att låta de berätta vad de tänkte, för att sedan steg tre uttrycka vad de kände och här kommer de troligtvis känna olika och tycka olika om konflikten. Slutligen ska de uttrycka vad de vill, hur vill de lösa konflikten? Jag kan även använda en mer rationell modell för konfliktlösning, niostegsmodellen där man stegvis arbetar med att lösa konflikten genom att utgå från orsakerna till att slutligen nå en tillfredsställande lösning för båda parterna (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.161–162).

Källförteckning:

Hallin, A. Karrblom, Gustafsson, T. (2015) *Projektledning*. Upplaga 2. Stockholm: Liber AB. ISBN 978-91-47-11480-1

Plastpåseprojektet- OAH101 TEN1

5)

Måltriangel består av tre hörn; funktion, tid och kostnad, som projektledare ansvarar man både för ledning och styrning av projektet. Beroende på vad som är viktigt i måltriangeln kommer olika styrningsverktyg vara mer användbara än andra. Med rätt styrning kan projektet nå målet och det kan man göra genom att till exempel arbeta med resultatvärdeometoden. Med hjälp av resultatvärdeometoden kan man snabbt anmärka avvikelser i tids- och resursplaner och sätta in rätt åtgärder för att styra projektet mot rätt håll (Karrbom Gustavsson & Hallin, 2015, s.174–175).

Den viktigaste dimensionen i måltriangeln enligt mig är funktion, det är inte lika viktigt att projektet håller tidplanen eller budgeten utan det viktigaste är att projektet når målet. Målet grundar sig i EU:s nya lag om att reducera plastanvändningen då det är ett stort miljöproblem. Därför har Tom dragit igång det här projektet så att ICA Kvantum kan vara med och bidra till att nå EU:s mål. Hållbarhetsfrågor är även något som ligger Tom varmt om hjärtat och därför är det extra viktigt för honom att butiken vidtar åtgärder för att minska användningen av plastpåsar. Det viktigaste är att komma fram till en praktisk lösning så att butiken kan reducera sitt plastanvändande genom att till exempel använda mer tygpåsar och andra mer miljövänligare alternativ. Effektmålet med plastpåseprojektet är att minska plastanvändningen generellt. Projektet är inte tidsstyrt eller kostnadsstyrt men det är självklart av stor vikt att alla hörn i måltriangeln samverkar med varandra för att kunna nå målet inom den utsatta tidplanen och budgeten.

Jag börjar mötet med att kortfattat gå igenom det som har skett hittills, vad som händer nu och vad som kommer att ske. Jag fokuserar på att ta upp eventuella avvikelser som kan ha hänt i projektet, för att sedan ge de en nulägesanalys. För att visa detta på bästa sätt visualiserar jag detta genom att visa ett Gantt-schemat med en nulägeslinje. Det ger styrgruppen en verklig och tydlig bild om hur det ligger till, då det visar vilka aktiviteter som är avslutade, vilka som pågår, vilka som ännu inte har påbörjats och om det är någon aktivitet som ligger efter i tidplanen. Jag tar även upp budgeten, då det är mitt ansvar som projektledare att se till att den följs och att resurserna täcker de kostnader som finns i projektet. Det är viktigt att alla i styrgruppen känner sig informerade och uppdaterade så att alla vi som är med i projektet har de bästa förutsättningarna att ro projektet i hamn och få mer plastfri värld!

Källförteckning:

Hallin, A. Karrblom, Gustafsson, T. (2015) *Projektledning*. Upplaga 2. Stockholm: Liber AB. ISBN 978-91-47-11480-1